

1. Scientific Management och Human Relations (10p)

- a) Redogör för Scientific Management-rörelsens huvudsakliga principer, som de framställdes av Frederick Winslow Taylor (5p).
- b) Vad var det man ville undersöka i Hawthorne-studierna vid Western Electric's fabriker från början och vilka blev slutsatserna? (5p).

2. Produktionslayout och elementartidssystem (10p)

- a) En funktionell layout har traditionellt varit det dominerande produktionssystemet vid blandad tillverkning. Redogör för layoutens fördelar och nackdelar. Vilka av dessa fördelar/nackdelar skulle förändras vid en övergång till en flödesgruppslayout? (5p)
- b) Arbetsmätning med stoppur är den vanligaste mätmetoden men också den mest kontroversiella. Varför är den så kontroversiell? Hur genomförs en klockstudie? (5p)

3. Förlusttyper och alternativa lösningar (10p)

- a) Löpande band som produktionssystem är ofta behäftat med relativt stora förluster. Redogör utförligt för de olika förlusttyperna samt varför de uppkommer (4p).
- b) Redogör för alternativa sätt att reducera respektive förlusttyp samt diskutera hur Volvo i Kalmar respektive Uddevalla praktiskt har försökt lösa detta (6p).

4. Hållbar utveckling och självstyrande grupper (10p)

- a) Hart & Milstein artikeln "Creating sustainable value" beskriver en modell som företag kan arbeta efter som vill vara ett långsiktigt hållbara företag. Beskriv denna modell som innefattar fyra strategier. I ditt svar skall du kommentera på vilket sätt som respektive strategi kan leda till ett ökat värde för aktieägarna. (5p)
- b) Vad är definitionen av ett projekt enligt Peter Andersson från SAAB och beskriv kortfattat vad PROPS är (5p)

5. Psykosocial miljö och arbetsmotivation (10p)

- a) Beskriv utförligt de fem faktorerna som Rubenowitz hävdar förklarar upplevelsen av en god psykosocial miljö (5p).
- b) Vilken är likheterna/skillnaderna mellan Taylors och Rubenowitz syn på lönsens betydelse för arbetsmotivationen? (5p)